

Instortingsgevaar bij funderingsherstel
'Fouten kunnen wij ons niet permitteren'

'Amsterdam die grote stad, die is gebouwd op palen. Als die stad eens ommeviel, wie zou dat betalen?' Het klinkt onwaarschijnlijk, maar het in dit kinderliedje geschetste scenario wordt werkelijkheid als funderingsherstel achterwege blijft. De houten fundering is gaan rotten en aan vervanging toe. Maar hoe krijg je een dertien meter lange paal onder een grachtenpand in de grond?

Funderingsherstel is werken onder hoogspanning. "Fouten kunnen we ons bij deze bijzondere klus niet permitteren", zegt uitvoerder Peter Hoogendoorn van Bouwbedrijf van Schaik. "Door één foutje kan een heel grachtenpand instorten, met bewoners en alles erin". De afgelopen maanden namen hij en zijn team de fundering van 'De Groote Keyser' onder handen: Keizersgracht nummer 242 tot en met 252.

Beerputten en zilveren lepels

Om de fundering te herstellen, werden eerst de oude keldervloeren gesloopt. Vervolgens werd de ruimte wat uitgediept om meer stahoogte te creëren. "Daarbij kwamen we leuke en minder frisse verrassingen tegen zoals beerputten en dichtgegooide kelder", vertelt Peter. "Maar archeologen vonden er ook zilveren lepels en kannetjes." Na het uitdiepen deed een kraantje van anderhalve meter hoog het heiwerk. Zo gingen er 210 palen de grond in, twee per dag. "Een arbeidsintensieve klus, aangezien je in een kelder natuurlijk geen stalen buis van dertien meter kunt heien." Dat ging dus in etappes, door er telkens weer een anderhalve meter paal aan te lassen. Zat de paal eenmaal in de grond, dan werd deze volgestort met beton.

Stempels plaatsen

Het plaatsen van de palen lukte niet altijd zoals op de tekening aangegeven was. "Als je op een oude kelder stuit, heb je een probleem. De constructeur bepaalde in zo'n geval of de paal op een andere plek kon worden geheid. En als dat niet kon, moest de kelder compleet worden uitgegraven." Vervolgens moest er een nieuwe betonvloer worden gestort om het pand op zijn nieuwe fundering te laten rusten. De muren hebben we eerst opgevangen met zogenaamde stempels. Je haalt een stuk fundering weg en zet in plaats daarvan een stempel neer. Daarbij moet je heel secuur te werk gaan. Haal je teveel weg of plaats je een stempel op een verkeerde plek, dan zijn de risico's groot."

Schaften op een dekschuit

Funderingsherstel is een hele aparte klus volgens Peter: "Er zit niet veel mooi, ambachtelijk timmerwerk in en je werkt onder de grond. Dat betekent ook dat mensen op straat niet direct het resultaat van je werk zien. Het leuke van dit project is dat het in hartje Amsterdam is. Dat is toch een vak apart. Je moet over heel veel dingen nadenken. Als de betonwagen moet lossen, kan hier niemand meer langs. Daarom hebben we de straat 23 keer moeten afzetten, waar je natuurlijk een vergunning voor nodig hebt. De schaftkeet is op een dekschuit in de gracht en we zien hier geregeld bekende Nederlanders voorbij lopen. Dat heeft ook zo zijn charme."